

ÁRA 3 KORONA

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI

KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, Múzeum-körút 1.
Telefon: József 55-40, József 68-88.

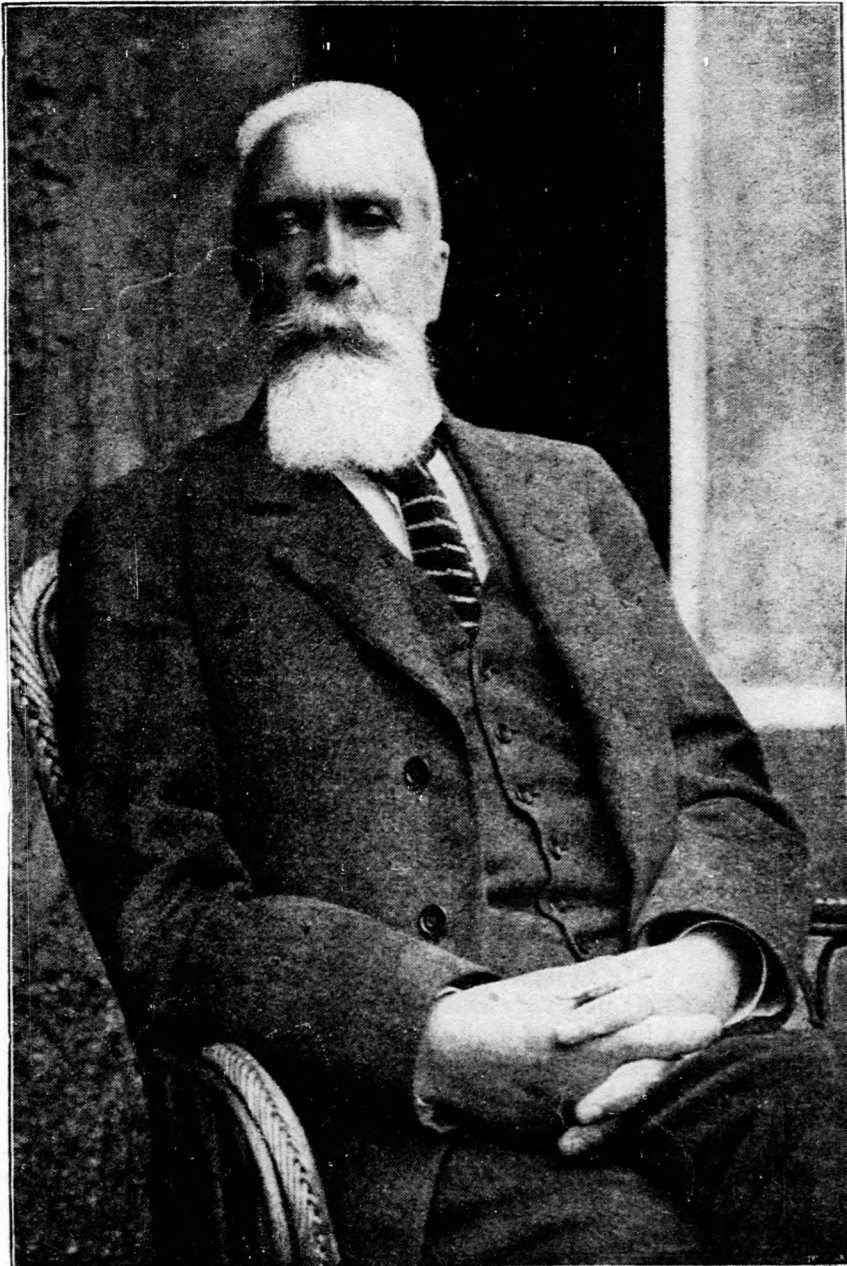
**MEGJELENIK
MINDEN
VASÁR NAP**

Előfizetési árak: Egész évre 110 K.
Félévre 60 K. Negyedévre 30 K.
Egyes szám ára — — — 3 korona.

Budapest, 1921.

11. évfolyam 23. szám.

Vasárnap, június 5.

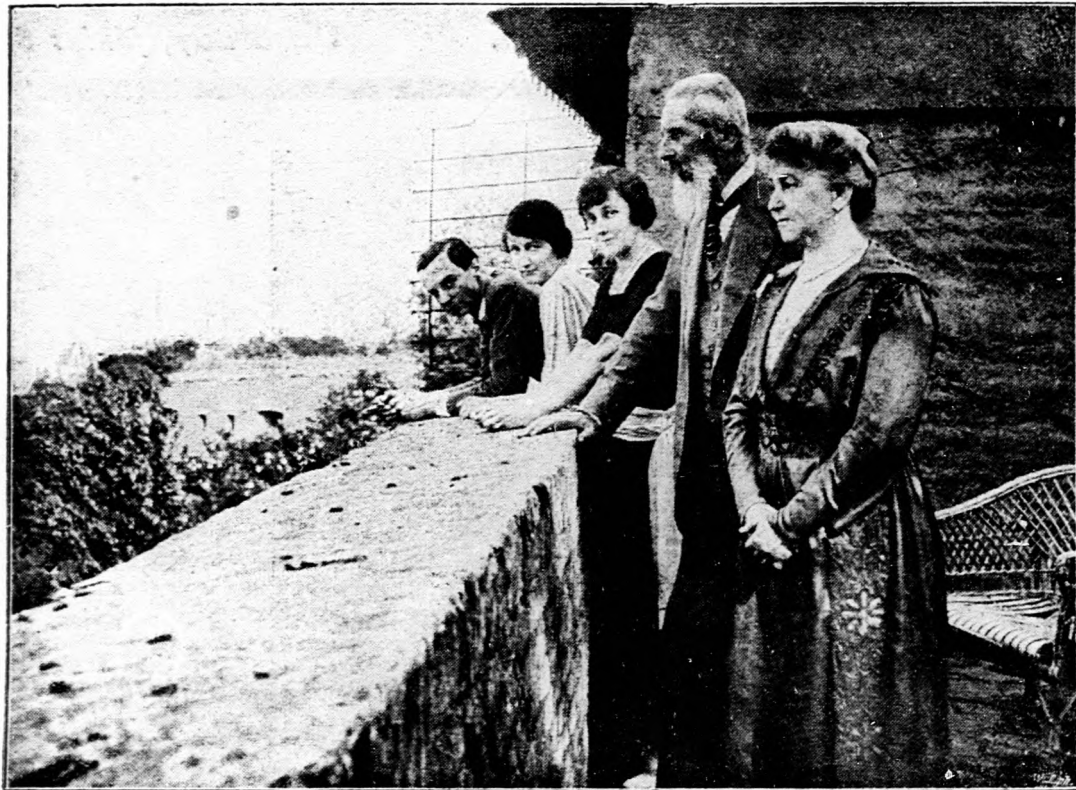

A 75 éves Apponyi Albert gróf

Sajtókérdés

(—y.) Elnyomástról panaszkodik Az Est, mióta az utcai árusítástól eltiltották. Tüzet kiált a Magyarország és a Pesti Napló is. Mert tudni kell, hogy a három más-más nevet viselő újságnak közös nevelőanyjuk van, sőt még a pénztáruk is közös. Nekünk csak egy újságot adott végzetünk, Az Est boldog tulajdonosának három is van s ha valamelyik rossz fát tesz a tűzre, a másik kettő kipróbátorkodja a hinárból.

Micsoda nagy hatalom — sóhajtunk fel — egyetlen üzleti szervezet, egyetlen ember kezében és irányításá-

Apponyi Albert gróf családja körében budai palotája erkélyén.

ban, aki egyszerre három tojócsöven át rakhatja bele petéit a magyar közvéleménybe, amelyekből majd az ő szándékai fognak kikelni!

Ez az első magyar jelentékenyebb laptröszt arra figyelmeztet, hogy a sajtókérdés nevezetes részében gazdasági kérdéssé vált. A nagytőke mozog benne, ezt pedig a gazdasági élet törvényeinél fogva az üzleti érdek drótja mozgatja.

Mi olyan értelemben beszélgetünk még mindig a sajtószabadságról, mintha az újság az erkölcsi világrend szócsöve volna. Pedig az újság éppen így lehet a nagytőke ársója, kapája, gereblyéje is. Az eszmék jogán gyakran a pénz, a kereső szándék nyul a sajtó nagyhatalmához és üzleti tevékenységének ezt a területét a közszabadság nevében szentnek és sérthetetlennek kívánja tekinteni, mintha eszmékért prófétáskodna, pedig egyszerűen csak üzletet folytat. Ebben az esetben az annyira magasztalt sajtószabadság a gyakorlatban inkább csak az üzleti főnök szabadságát jelenti, hiszen azt írják meg a tröszt valamennyi újságjában, amit a tröszt feje rendel. De a főnökkel szemben a szellemi munkások nem élvez-

nek szabadságot, ezeknek a szegény íróknak mindig az a legfőbb sajtótörvényük, amit az üzleti főnök a lap érdekében parancsol.

Játszunk hát a nagy jelszavakkal, össze-vissza hadarunk elméleteket a nemzet nagy érdekeiről, a szabad szó szent jogairól és a spekuláló tőke vigyorogva nézi, hogyan dögönyözzük egymást mi balekok. Őt az egészről az érdekli, hogy szabadon akar érvényesülni és keresni.

Van a sajtónak szive is, igaz; ámde van feneketlen gyomra is. Éppen azért nehéz a sajtókérdés gyógyítása, mert más receptet akar, aki a szívet nézi; mást, aki a gyomrot nézi. A mi sajtóproblémánk most inkább gyomor-kérdés.

Becstületes, nemeshangú, nemzetnevelő cikkek most is megjelenhetnek. A bírálattal ostorát is meg lehet pattogtatni a hibások hátán. Jogrendet, kormányférfiakat ritkán sujtotta annyi vád és rágalom, mint a legközelebbi idők folyamán. Szabad gúny tárgyává tenni a keresztény összefogást. Szabad szót emelni hamisak érdekében is.

Csak azt nem lehet megengedni, hogy gonosz gyanúsításokkal terheljék a magyar jogállapotot a világ előtt s árulkodjanak és lázításnak ellene. Ha a közönség annyira eltévelyedik, hogy a nemzet erkölcsi tetemének föztájtatni, sujtson le a törvény s üsse ki a közönség szájából az ilyen borzasztó inyenc falatokat.

Hadd ordítson azután a sértett üzleti érdek. A jó erkölcs és a becsület a legszigorubb sajtótörvényt sem fogja gyászolni.

Budapest, június 4.
A PACSAIAK VÁLASZTANAK. Drózdly Győző megválasztását a nemzetgyűlés bíráló bizottság a semmisenk mondta ki, mert a majdnem bonatya ellen megválasztása idején bűnügyi eljárás folyt. A pesti tanító úr ellen, aki egyébként, többszörös milliomos, az a volt panasz, hogy sorozatos kommunista előadásokban izgatott az állam, a vallás és a család rendje ellen. Nem vált dicsőségére a jó zalai földművesnépek, hogy nem választotta meg jobban a képviselőjét. Most azonban alkalmuk nyílik a pacsaiaknak kiköszörülni a csorbát. Új választás lesz a kerületben. Azok, akik jobban szeretik a vörös világot, bizonyosan fölléptetik megint a milliomos demagógot, de biztosra vesszük, hogy a zalai nép zöme elfordul tőle s a keresztény erkölcs és a magyar földművesnép tiszta zászlaját viszi diadalra. Nagyon könnyű választás előtt nagyokat mondani, szidni-gyaláznai batóságot, urakat, kormányt és a felleget, de gondoljuk meg: ha

Kép az Apponyi ünnepségről.

Horthy kormányzó (1). Apponyi Albert gróf (2). József királyi herceg (3). József Ferenc királyi herceg (4) és az ünneplő közönség a Bazilika lépcsőjén, mialatt a nemzeti hadsereg díszszázada elhalad előttük.

nem a legokosabb embereket küldjük be a törvényhozás házába, akkor egyszer csak megint baj lesz. Fölfordul az ország szekere és pocsolyába kerülünk valamennyien. Ha lelkiismeretlen kocsisokat ültet a magyar nép a gyeplüböz, ez hamar bekövetkezhetik. Jó lesz hát a szájbősöket félretolni s a lelkiismeretes, okos és önzetlen embereket képviselőkké választani. Így válasszanak a pacsaiaik is. Ne a szabadkőművespábolosok tapsaira táncoljanak, hanem mutassák meg, hogy keresztény magyar földművelők.

*

A JOGRENDLEGÉNYEK. A pesti zsidó sajtóban (Az Est, Magyarország, Világ, Népszava, Pesti Napló) sokat olvashatnak most azok a szerencsétlen magyarok, akik kezükbe veszik ezeket az országgyilkos lapokat, «jogrendről», «közszabadságokról», «sajtószabadságról» s «gyülekezési szabadságról». Dicsérik Vázsonyit és a hozzá szegődött Rassayt, hogy a közszabadságokért harcolnak. De legyen jó bolond, aki felül nekik. Elképped az ember ennek a sajtótársaságnak a vakmerőségére: még ezek mernek szabadságról beszélni, akik nyakunkra hozták a legborzasztóbb rémuralmat s megfojtották az országot. A legáltalánosabb választói jog alapján választott nemzetgyűlést s eme nemzetgyűlés óriási többsége által támogatott keresztény és földművespárti kormányt merik ostromolni, hogy több szabadságot adjon. Talán azt hiszik, hogy újra kezdbetik mérgező aknamunkájukat? Szabadság kell nekik, hogy szabad legyen megint rombolni és gyalázni mindent, fölforgatni s fejtelenséget elő-

idézni. Persze: már titkon lesben állnak Kun Béla bérencei, hogy piszkos oduikból előgorjanak, mihelyt itt lesz a nagy szabadság s a kormány a gyepőt eldobja. Ez kellene nekik, hogy újra összeomlás legyen s még egyszer az ő fajtájuk legyen az úr. Csak az a szomorú, hogy kereszténynek született magyarok is — egyik tudva, másik bárgyú tudatlansággal — a szekereket tolják. De mi azt mondjuk: a nemzet élete az első, ha ez veszélyben van, bünt köveit el az állam, ha nem vigyázna a jómadarak körmére!

MI HÍR A POLITIKÁBAN?

A politikai köröket a költségvetés tárgyalásán kívül főleg az internálások kérdése foglalkoztatta. A kisgazda- és földművespárt intézőbizottsági értekezletén elhatározták, hogy

az internálási kérdés

megfelelő szabályozását és a iegszükségesebb körre való szorítását kívánatosnak tartja és a kormánnyal egyetértően fog a párt elé javaslatot terjeszteni. A javaslat megszerkesztésére Schandl Károly és Forgách Miklós képviselőket küldte ki. Az intézőbizottság tudomásul vette Tomcsányi

Horthy kormányzó Apponyival megérkezik a Bazilikához.

Apponyi gróf a főváros virágokkal díszített négyes fogatán. Balján Sipőcz Jenő dr. főpolgármester.

Vilmos Pál igazságügyminiszternek azt a bejelentését, hogy

a sajtótörvényjavaslatot

június első felében nyújtja be és abban mindazok a szempontok és elvek fognak érvényesülni, amelyek a párt körében kifejezésre jutottak.

A kormány

a gabona szabadforgalma

mellett foglalt állást, de kikötötte, hogy a malmok az ellátatlanok élelmezésének biztosítására 1,5 millió méter-mázsza búzát tartoznak az államnak beszolgáltatni. Az őrlési vám 15 százalék, a darálási vám pedig 12 százalék lesz.

Nemzetgyűlés.

Május 24. Vasadi Balogh György közoktatásügyi szempontból foglalkozik a költségvetéssel és sürgeti a gazdasági szakiskolák felállítását. A néphe már gyermekkorába bele kell nevelni a szövetkezeti eszmét és az iskolában kell megkezdeni a háziipar fejlesztését. Bozsik Pál Vázsonyit leplezi le, mint a keresztyény és nemzeti eszmének legádázabb és legveszélyesebb ellenfelét, aki bozzájárult a forradalmi események előkészítéséhez. Karafiáth Jenő a szociális politikának programjára hívja fel az ország figyelmét. Ugron Gábor felszólalása után Hadházy Zsigmond az adófizetéseknél tapasztalható igazságtalanságokra mutat rá. A földbirtokválságánál búzában kívánja a válság kivételét.

Május 25. Hegedűs Lőránt pénzügyminiszter annak a reményének ad kifejezést, hogy a magyar pénz hetnyolc centimes lesz és összel elérjük azt a valutát, amellyel meg is állhatunk. A termelés válsága nem a valuta javulásának következménye, hanem ez Amerikából jött. Majd a forgalmi adóról szól, amelyre szükség van. Sokorópátkai Szabó István a földmívelésügyi miniszter figyelmébe ajánlja az agrártörvények végrehajtását. A földbirtokreform-törvényjavaslatnak a végrehajtási utasítása még mindig késik. Olyan iskolákra van szükség, amelyekben kisgazdákat nevelnek. Örömmel üdvözlí Mayer János közlélezési minisztert, aki a szabadforgalom feltétele mellett vállalt tárcát. A tervezett tizenöt százalékos őrlési adó helyett az egyenes adó után fizetendő közlélezési pótdadót kívánja,

majd rámutat a közoktatás terén a falvakban mutatkozó hiányokra. Czettler Jenő a termelési válságról szól, amelynek hatása súlyosabb a mezőgazdaságban, mint az iparban és a kereskedelemben. Nem szabad a magas mezőgazdasági árakban bizakodni, mert lehet még agrárkrízis. Határozati javaslatot nyújt be, amelyben követeli, hogy a nemzetgyűlés indítson bűnvádi eljárást a nemzetrontók ellen. Kenéz Béla, az első számú bíráló-bizottság elnöke, benyújtja a bizottság jelentését arról, hogy Drózdó Győző mandátumát megsemmisítette. A Ház túlnyomó többsége felhatalmazza az elnököt, hogy a pacsai kerületben új választás kiírásáról intézkedjék.

Május 26. A nemzetgyűlés Róbert Emilnek a pénzügyi bizottság előadójának javaslatára vita nélkül elfogadta a kéthónapra szóló költségvetési felhatalmazási javaslatot. Ezután több kisebb pénzügyi javaslatot szavaztak meg és elfogadták a postai díjmentesség megszüntetéséről benyújtott törvényjavaslatot. Scholtz Ödön az elrekvirált harangok és orgonasípok ügyében terjesztett elő interpellációt. Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter megnyugtató válasza után Schandl Károly a mezőgazdasági és földmunkások vasuti utazási díjkezdvezménye tárgyában interpellált. A mezőgazdasági munkásság körében félreértésre adott alkalmat az, hogy a kormány a harmadosztályú félárú jegyet a mezőgazdasági munkások csoportban való utazására megszüntette. Hegyeshalmi Lajos kereskedelmi miniszter válaszában azt ajánlotta Schandl Károly figyelmébe, hogy minisztertanácsi határozat értelmében ezt a kedvezményt az illető szakminiszter saját tárcája terhére viselheti. Borgulya Pál a szarvasi járásbírósnál fennálló állapotokról interpellál. Tomcsányi Vilmos Pál igazságügyminiszter orvoslást ígér.

Május 28. Rakovszky István elnök Apponyi Albert grófnak születése napja hetvenötödik és parlamenti működésének félszázados évfordulóján a nemzetgyűlés nevében üdvözlő beszédet intéz az ünnepellhez és azt indítványozza, hogy biztosítsa a nemzetgyűlés Apponyi Albert gróftól ragaszkodásáról és emlékezzék meg hálás elismeréssel azokról a maradandó érdemeikről, melyeket Apponyi félszázados pályája alatt a nemzet polgáiraival szemben szerzett. Apponyi Albert gróf meghatottan mond köszönetet az üdvözlésért és kijelenti, hogy különös öröme szolgálta neki, aki három nemzedék küzdelmét látta, hogy ezzel a negyedik nemzedékkel együtt működhet az ország újjáépítésének nehéz munkájában.

MEZŐGAZDASÁG

Hulló szilva

Irta Kadocsa Gyula.

Mostanában nem egy gazda keresi föl szilvaküldeményével az állami Rovartani Állomást, tanácsot kérve, hogy miként védekezzék a szilvának korai, tömeges hullását okozó kártevő ellen. Mert hogy állati ellenségről van szó, azt minden beküldő tudja. Mielőtt ugyanis tanácsért fordulna az illetékes szakemberekhez, föl-fölbontogat több lehullott szilvát s ha mindegyikben nem is találja meg a kártevőt, mert már kihúzódott belőle, de megtalálja rágása nyomát és fekete piszkát (ürülékét). Bizonyos tehát, hogy valamilyen «féreg» a baj oka és így bizonyos az is, hogy valamilyen orvossága is van a bajnak. A gazdák legtöbbször megállapításban meg is nyugoszik és csak kevés keresi a módját annak, hogy az orvoslásra nézve fölvilágosítást kapjon, mert az némi utánjárással, egy kis írással van egybekötve, az írástól pedig mindig fázik a magyar gazda! Az olvasástól már kevésbé. Hadd olvassák hát itt a szükséges tudnivalókat azok is, akik írni nem szeretnek!

A kis szilvának hullását a *poloskaszagú levéldarázs* álhernyója okozza. Nevét onnan kapta, hogy hernyóját ujjunkkal megérintve, azon erős poloskaszag érezhető. Az álhernyó fehérszínű, a szilva belsejében él s annak magját egészen kieszi. Ha az egyik szilvával végzett, átmegegy a másikba s azt is hasonlóképen tönkre teszi. Az ilyen szilva természetesen lehull. Gyakran benne van a hernyó is. Ha azonban ez még nem fejlődött ki teljesen, újra fölvándorol a fára tovább garázdálkodni. Végül is, mikor már teljesen megnőtt, a földre hull, abban bebábozódik, majd telél és a jövő tavaszi szilva-irágzás idején kikél belőle a házi légynél nagyobb darázs, amely azután az apró zöld szilvára rakja tojásait. A tojásból kikél a kis álhernyó, mely a szilvába fura-kodik. Ez a kártevőnek életfolyamata, amelyből kitűnik, hogy évente csak egy nemzedéke van s hogy a hernyók földbevonulásától kezdve jövő tavaszig szünetel a kártevés.

Mivel a védekezésnek mindig alkalmazkodnia kell a kártevők életmódjához, jelen esetben is kutatnunk kell azt az időszakot, amikor a kártevőt a legbiztosabban tehetjük ártalmatlanná. Ez az időszak kétségtelenül a

hernyók földbevonulása utáni időre esik. Mikor a szilvában vannak, ellenük már mit sem tehetünk. Ha azonban nyár derekán: júliusban, esetleg később is, amikor tehát már valamennyi hernyó behúzódott a földre, a fák alját a korona terjedelmében jó ásonyomnyira leforgatjuk, majd az ekként leforgatott talajt megtiporjuk, fáradságunk teljes sikerrel jár. A magyarázata igen egyszerű. Leforgatáskor a talaj felsőbb rétegében lévő álhernyók mélyre lekerülnek a földre s egyrészt emiatt, másrészt pedig a letiprás miatt tavasszal nem vergődhetik a felszínre a hernyókból keletkezett levéldarázs.

Mostanában, szilvahullás idején, naponta szedjük föl a lehullott apró szilvát és pusztítsuk el a benne rejlő hernyóval együtt. Ugyanis sok lehullott szilvában benne van a kártevő is s ha idejében szedjük föl, a hernyó megkésik a terméskől való kifurakodással. Legjobb az összeszedett szilvát jó mélyen elásni.

A poloskaszagú levéldarázs hernyója csakis az apró, zöld szilvában él; mire a szilva kékülni kezd, már régen levonult a földre. Mégis van akkor is hulló, férges szilva! Csakhogy ebben a hernyó nem fehér s nem poloskaszagú, hanem vöröses színű. Szülője pedig egy pille, az úgynevezett *szilvamoly*. Ez a kártevő tehát nem tévesztendő össze az előbb ismertetettel. Annak idején majd erről is írunk.

Az öszvér

Irta dr. Schandl József.

A francia megszálló csapatok felszerelésének eladásakor sok öszvér jutott a magyar gazdaközönség kezére. Előbb ritka volt Magyarországon az ilyen korcyszülött, míg ma elég gyakori jelenség.

Az öszvér tudvalevőleg a lónak és szárnak párosításából születik. Ha az anya ló volt, akkor az ivadék inkább a lóhoz fog hasonlítani s ezért ló-öszvérnek hívják; ha pedig az apa ló és az anya szamár, akkor szamár-öszvér nevet nyer az ivadék. A ló-öszvér finomabb szőrzetű, nagyobb, arányosabb testű, háta szélesebb, végtagjai izmosabbak, farkát egész hosszában hosszú szőrök fedik.

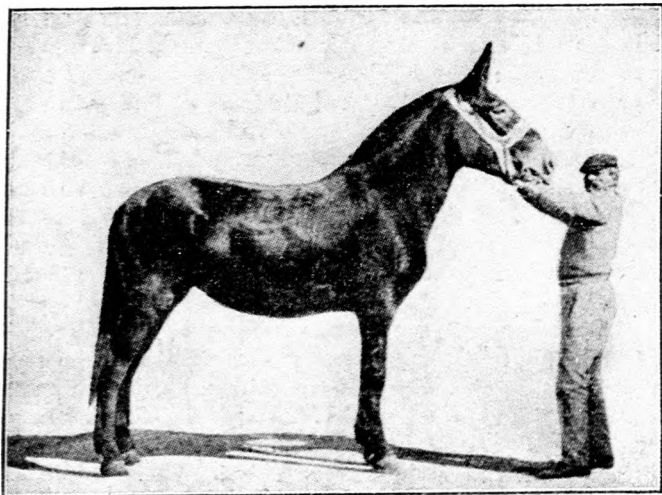
A szín az öszvérnél époly nagy változatosságot mutat, mint a lónál: gyakori a barna, sötétfakó, barnás-fekete, de nem ritka az aransárga, fekete, szürke, söt tarka sem. Marmagasságban néha bámulatos méreteket

A rendezőbizottság várja Apponyi érkezését. 1. Rákosi Jenő, 2. Neményi Imre ny. államtitkár.

Magyarruhás iskolás leányok a Bazilika lépcsőjén várva Apponyi grófot.

Ló-öszvér.

érnek el; így Franciaországban, Olaszországban a mi hadseregünk is zsákmányolt 170—180 cm. marmagasságú ló-öszvéreket. A szamár-öszvér természetesen csak 130—140 cm. marban. A hang minősége egyedek szerint változó: némelyiké hasonlít a ló nyerítéséhez, mások «ördítanak», sőt ritkán olyan is akad, mely a gyermek-síráshoz hasonló hangokat hallat.

Az öszvér elsősorban a hegyvidék igavonója: a keskeny, meredek ösvényeken bátrabban halad, mint a ló, a lejtőkön való leereszkedés közben pedig acélos inai, erős izületei biztosan megvédik a botlástól. Biztos léptei miatt különösen alkalmas szőlőkben, komlókertekben, kapálógépek és permetezők vontatására.

Edzettsége és ellenállóképessége mesébe illő. Bár teljes fejlettségét 4—6 éves korában éri el, már 1½—2 éves korban befogható és használható bármely munkára 30—40 éves koráig, anélkül, hogy megsántulna vagy valami más belső betegség erőt venne rajta. Edzettségénél csak igénytelensége nagyobb: csak 2/3 annyi takarmányt kíván, mint a ló s mégis képes ugyanannyi munkát végezni.

Napjainkban az öszvértenyésztés főleg a tropusok alatt divik. Indiában, Egyiptomban, Marokkóban igen sok a szamár-öszvér, míg Spanyolországban, Itáliában, Franciaországban, Amerikában a ló-öszvér a legkedveltebb igavonó-barom. A franciák hatalmas szamár-csődörökkel (poitoui szamár) a mi muraközinkhez hasonló széles kancákat fedeztetnek be s így kapnak oly tömeges lóöszvéreket, mint amilyen a mellékelt képen is látható.

Az öszvért továbbtenyésztetni nem lehet, mert a mén-öszvér mindig terméketlen, a kanca-öszvér pedig csak igen szórványosan fogamzik.

A SZÉNA MEGGYULLADÁSA. A szénát csak akkor rakjuk kazalba, ha már kielégően kiszáradt. A kazalban az erjedési folyamat tovább folyik, miközben a széna teljesen kiszárad és kissé föl is melegszik. A fölmelegedés mérvét állandóan figyelemmel kell kísérni. Minél nedvesebben raktuk össze a szénát, annál több baktérium fog benne tenyészni, tehát annál valószínűbb a nagyfokú fölmelegedés. Ha bármely ok arra kényszerítene, hogy nedvesen rakjuk kazalba a szénát, akkor hosszú, keskeny kazalt készítsünk — lehetőleg légjárta, szabad helyen. Ha a kazalban a hőmérsék 50° fölé emelkedett (a kazalba dugott petrencerúd negyedóra alatt annyira megmelegszik, hogy a kéz nem állja ki), akkor a kazlat szét kell hányni s kihülés után szellőző kémények hagyásával újból

összerakni. Már 60°-on túl a széthányás kockázatos dolog, mert a szabad levegőn hirtelen annyi oxigén jut a fölmelegedett széna-tömeghez, hogy ez könnyen lángra lobban. A széthányás helyett ilyenkor tiprassuk le a szénát és fedjük be. Ha ezután a hőmérsék nem emelkedne 70—75° fölé, akkor a fermentáció melege kiszárítja a kazlat s még használható «barnaszéna»-t kapunk. Ezenfelüli hőmérsékleten azonban a széna elszenesedik, tehát sok hasznát már nem vesszük, de legalább megmenekülünk a tűzveszélytől.

A MAGTÁR ALAPOS TISZTOGATÁSA. Juniusban van legkevesebb gabona a magtárban. Ilyenkor kell azt alaposan és teljesen kitisztogatni. A söpredéket égessük el, a magtárt szelöltessük ki s tapasszunk be minden hasadékat a padlóknak és gerendáknak. E repedésekben és a magtár söpredékében telel ugyanis a zsiszik, mely csak arra vár, hogy az új gabona jöjjön a magtárba s abba beletolja tojását s így kikelő álcájával tönkretegy a magot.

A MÉHEK ITATÁSA. Ha a méhes közelében nincs patak, tó vagy kútványú, állítsunk a röplyukak elé pár méternyre egy vizes edényt s a víz felületére helyezzünk fa-, vagy náddarabocskákat, hogy arra szállva oltassák méheink szomjukat. A víznek időnkint fölfrissítéséről is kell gondoskodni, mert különben sok méhünk elpusztul a nyári forróságban. Mennél több vizet hordanak a méhek a kaptárba, annál jobban szaporodik a család.

IGÁS ÁLLATOK DÉLI PIHENŐJE. Forró nyári napon az igás ökörnek okvetlenül adjunk 4 órai déli pihenőt, mert az ökör a forróság miatt sokat szenved. Egyrészt sokáig tart, míg szálas takarmányát alaposan megrágja, másrészt időt vesz igénybe a kérdőzs is. Könnyű munka végzése közben ugyan tud kérődzni az ökör, de erősebb munka mellett akadályozva van. A lónál 2—2½ órai delectetés elegendő még a nyári forróság idején is, mert gyorsabban rág, nem kérődzik s nem is fejlődik testében annyi meleg az evés folyamán, mint a kérődző állatokban. Azon időt, melyet a delectetés alkalmával veszítünk, pótoljuk a korábbi be-, illetőleg a későbbi kifogással.

AZ ÖNTÖZÉS SZABÁLYAI. Nagy termésre a konyhakertben csak rendszeres öntözés mellett számíthatunk, mert a konyhakerti növények nagy leveleik miatt sok vizet párologtatnak el s így sok vízpótlást igényelnek. Hideg vízzel nem, hanem csak állott vízzel szabad öntözni. Állítsunk föl a kertben egy hordót, kádat, merjük tele felnapal az öntözés előtt vízzel, hogy addig a napon kellően megmelegedjék. Az öntözés ideje a reggel és este; napközben csak borult idő esetén öntözzünk. A vizet fölőszleges magasról ömleszteni a talajra vagy a levelekre; sőt ez káros is lehet, mert a magasból nagy erővel aláhulló vízsugarak kimosásák a talajt a gyökerek mellől és megcserepesítik a talaj felületét. Ez utóbbi esetekben feltétlenül gondoskodjunk a gyökerek betakarásáról és a cserepes talajfelület megporhanyításáról.

Francia szamár-csődör.

A VAJ CSOMAGOLÁSA ÉS SZÁLLÍTÁSA. A gondatlan, szakszerűség nélküli csomagolás következtében esetleg a legsikerültebb vaj is megavasodik, megfagyúsodik s így a készítésre fordított anyag, illetőleg munka kárbevész. A pergamentpapír szagtalan s tiszta legyen. Belső felét vízbe áztatni nem jó, mert a kútvíz baktériumokat visz a vajcsomag felületére. Ha faedényben szállítjuk a vajat, áztassuk be azt erősen sós vízbe s utána gyömszőlőjűk bele a vajat a legnagyobb erővel, hogy rések, üregek a vaj közt ne maradjanak s így penészgombák ne üthessenek bennük tanyát. Dániában cserépedénybe gyúrva, sóval behintve s vizes hólyagpapírral lekötte szállítják a vajat rövid úton. Legfontosabb szállítás közben az, hogy levegő s különösen fény ne jusson a vajhoz, mert különben színét és ízét veszíti (fagyúsodás).

* TANÁCSADÓ *

KÉRDÉS. *Mi a rozs maximális ára? (K. Gy. Laczháza.)* — **FELELET.** A közéletmezés biztosítására szolgáló adógabonán felül beszolgáltatott rozsnak az árát a kormány 9610/1920 M. E. számú rendeletében métermázsánként 600 koronában állapította meg. Az adógabonán és az elszámolás során már megállapított, vagy a termelő által felajánlott és beszolgáltatandó gabonafeleslegén kívüli, vagyis a házi és gazdasági szükségletből megtakarított készlet értékesítéséről a kormánynak f. évi április hó 27-én kiadott 2950/M. E. számú rendelete intézkedik; a rozsnál itt az irányár 1000 korona.

KÉRDÉS. *Benzin minő feltételek mellett és hol kapható? (Babocsa.)* — **FELELET.** A kormány az ásványolajtermékek belföldi forgalmát szabaddá tette, minnek folytán a benzin, petroleum és gázolaj vásárlásához beszerzési engedély nem szükséges. Ezen árúk ezentúl szabadon beszerezhetők bárki által, akár az Ásványolajipari Szövetségnél, akár azon ásványolaj-finomító gyáraktól, melyek ilyen készlettel rendelkeznek. A mezőgazdasági célokra szükségelt benzin kiutalása végett ezentúl nem szükséges a m. kir. földművelésügyi miniszteriumhoz fordulni, minthogy a mezőgazdasági benzin is szabad kézből a gyárakból vagy az eddigi szétosztó telepekről közvetlenül beszerezhető.

KÉRDÉS. *Selyemgubó értékesítésére és selyemtenyésztéséről hol kaphatnék bővebb felvilágosítást? (M. B.)* — **FELELET.** Tessék a selyemtenyésztési felügyelőséghez (Szezsárd) fordulni, ahol szívesen adnak felvilágosítást az érdeklődőknek.

KÉRDÉS. *Hajós akarok lenni, hol kaphatók felvilágosítást? (D. Gy.)* — **FELELET.** A Magyar Királyi Folyam- és Tengerhajózási R.-T. (Budapest, Mária Valéria-utca), vagy Duna-gőzhajózási R.-T. (Budapest, Rudolf-rakpart) igazgatóságához forduljon, ahol a feltételeket is megtudja.

KÉRDÉS. *Lehet-e öreg lépet viaszkká kiolvasztani és mi az eljárás? (T. J. Tótvádszony.)* — **FELELET.** Az öreg lépet összetörve egy házi vászonból készült zacskóba helyezze el, a zacskót tegye egy fazékba és a fazék aljára egy kerek lapos kő helyezendő, nehogy a zacskó alja megégjen. A fazékát meg kell tölteni vízzel úgy, hogy az a zacskót tenyérnyi szélesen ellepje. A vizet lassú tűzön kell forralni és a víz felületére felszálló viaszt időnként át kell kanalazni hideg vízbe. Később a zacskót erősen ki kell nyomkodni s midőn már nem jön viasz, az eljárás véget ért. A jól kiolvasztott viasz aranyárga színű, kellemes illatú és műméz készítésre alkalmas. Az eljárás akkor volt jól végrehajtva, ha az összmennyiségből 18—22 % viasz mennyiséget nyerünk.

KÉRDÉS. *Rovarkárok ellen mi a védekezési eljárás? (Ü. M. Csandápacza és Bizományos Magyarbárhelyes.)* — **FELELET.** Rovarkárok elleni védekezésről a Magyar Királyi Rovartani Állomás (Budapest, Kitaibel Pál-u. 3.) a hozzá forduló érdeklődőknek szívesen ad ingyenes felvilágosítást, tessék egy nyomtatott utmutatást a nevezett intézettől kérni.

ELŐFIZETŐ (Soll). Kérésével forduljon felvilágosításért a Gyermekevédő Ligához (Wesselényi-utca 4.) és a Menekültügyi Hivatalhoz (Andrássy-út 19.)

VASÁR NAPTÓL VASÁR NAPIG

Alpponyit ünnepelte az ország.

Az elmúlt hét szombatján ünnepelte az ország Apponyi Albert gróf életének 75-ik, közéleti munkásságának 50-ik évfordulóját. A pompásan feldíszített főváros és a bennsőséges ünneplés méltón fejezte ki azt a szeretetet, amelyet az ország magyarsága érez apostolalkú vezére, Apponyi Albert gróf iránt. A nagy államférfit Horthy Miklós kormányzó üdvözölte elsőnek s vitte családjával együtt a Bazilikába. Itt már egybesereglett a nagy ünneplő közönség. Ott volt mindenki, aki vezető szerepet játszik az ország életében, képviseltették magukat a vármegyék, járások és községek s főként Apponyi választópolgárai, a jászberényiek. Az ünnepies szentmisét Csernoch János hercegprímás mondta, mely után Probászka Ottokár püspök Isten szolgáinak nevében köszöntötte a szöszékről az ünneplést.

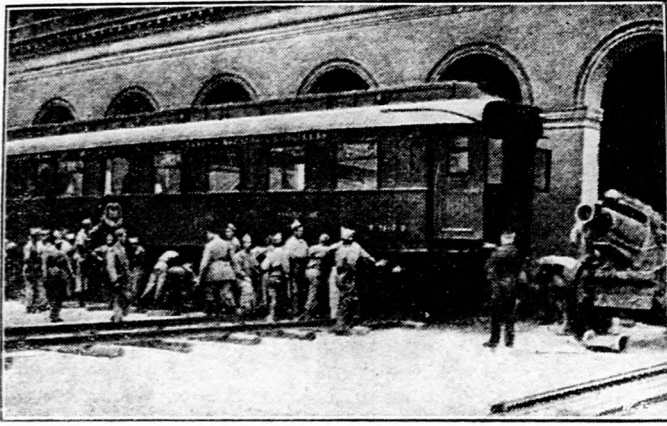
Szentmise után a Vigadóban folytatták az ünneplést. Itt Rákosi Jenő fogadta Apponyit szerető szavakkal, majd Bethlen István gróf üdvözölte őt a kormány nevében. A hadsereg köszönetét Willerding tábornok tolmácsolta Apponyi előtt. Ezután a vármegyék, a főváros, a jászberényiek, a tudomány, irodalom, művészet, az egyes társadalmi egyesületek a gazdasági élet képviselői mondtak üdvözlő szavakat a nemzet nagy fiához. Apponyi gyönyörű, lélekbemarkoló érzéseket keltő szavakkal köszönte meg a nemzet háláját.

Vasárnap délelőtt a Vármegyeházán folytatódott Apponyi ünneplése. Ekkor a törvényhatóságok és a városok küldöttségei üdvözölték a jubilánst. Rákosi Jenő üdvözlő szavai után Sipőcz Jenő polgármester nyújtotta át Apponyinak a főváros díszpolgári oklevelét. Egymásután léptek elő ezután a városok és törvényhatóságok küldöttei, hogy hódoljanak a nemzet büszkeségének. Az Otthon Kör üdvözlését Bonitz Ferenc miniszteri tanácsos tolmácsolta azzal az üzenettel, hogy az Otthon tiszteletbeli tagjává választotta a magyar nyelvnek és tollnak nagymesterét. A társadalmi egyesületek üdvözlétének elhangzása után Apponyi közvetlen szavakkal megköszönte az ünneplést.

Üdvözlő táviratot kapott Apponyi a bolgár királytól, a Newyorki Apponyi-Társaságtól és számos külföldi lapszerkesztőtől. Eddig összesen 189 magyar város és község választotta be őt díszpolgárává.

ÚRNAPJA. A főváros katolikus közönsége a szokott pompával ünnepelte meg az Úrnapiját. A hivatalos istentisztelet a Mátyás-templomban volt és azon résztvett József főherceg a fiával, Horthy Miklósné a leányával, gróf Apponyi Albert a családjával, Vass József és Bernolák Nándor miniszterek, Rakouszky István, a nemzetgyűlés elnöke, a katonaság és az egyetemi tanács képviselője, azonkívül a politikai és társadalmi élet több vezető embere.

A HOLLAND MINISZTERELNÖK LEÁNYA KECSKEMÉTEN. Kuypers Katalin, a hollandiai miniszterelnök leánya, aki az Evangéliumi Nőegyesületek kecskeméti gyűlésén vett részt, vasárnap Bugacot tekintette meg. A hollandus úrnő elragadtatással nyilatkozott a magyar pusztá fenséges szépségeiről.

Képünk azt a vasuti kocsit ábrázolja, amelyben aláírták a német és az antant közötti fegyverszünetet. A franciák a vasuti kocsit múzeumba helyezték.

FELAVATTÁK AZ ELSŐ VITÉZEKET. A budavári Zsigmond-kápolnában szép ünnepség keretében tették le az elmúlt vasárnap *Horthy* Miklós kormányzó előtt az esküt a vitézi széktartóságának tagjai. A mise után *Gyarmathy* János tábori lelkész olvasta fel az eskümintát, amelyet a vitézi szék tagjai hangos szóval mondtak utána. Az eskü után a kormányzó, mint a vitézek főkapitánya, az előtte féltérdre ereszkedett vitézeket jobb vállukon megérintette a díszkarddal és ezzel vitézzé ütötte őket. Miután báró *Vitéz Nagy Pál* tábornok feltűzte a kormányzónak a vitézi jelvény első példányát, a kormányzó mindegyik vitéznek külön-külön maga tűzte fel a jelvényt. Az ünnepély a Himnusszal ért véget, majd utána közös ebéd volt.

A FALU ORSZÁGOS SZÖVETSÉG KÖZGYŰLÉSE. A Földművelés Szövetség vérmezői nagygyűlése után a Falu Országos Szövetség közgyűlésén találkoztak a magyar gazdák. Az OMGE díszteremben tartott közgyűlésen jelen volt *József* királyi herceg, a kormány és nemzetgyűlés több tagja, valamint a gazdasági élet számos előkelősége. *Rubinek* Gyula elnöki megnyitó beszéde után *Marschall* Ferenc dr. ügyvezető-igazgató terjesztette elő évi jelentését. A jelentést több hozzászólás után elfogadták. A Falu Szövetség aranyéremmel tüntette ki a mezőkövesdi daloskört. Ezután a falusi művelődést és egészségügyet érintő kérdések tárgyalása következett, mire a közgyűlés a leglelkesebb hangulatban véget ért.

A FÖLDBIRTOKRENDEZŐ BIRÓSÁG TAGJAINAK KINEVEZÉSE. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére az elmúlt hét folyamán kinevezte a földbirtokrendező bíróság tagjait és póttagjait.

MEGEGYEZÉS A GABONA SZABAD FORGALMA ÜGYÉBEN. A kormány a gabona szabad forgalma mellett foglalt állást, de kikötötte, hogy a malmok az ellátatlanok élelmezésének biztosítására 1,5 millió métermázsza búzát tartoznak az államnak beszolgáltatni. A közlelmezési miniszteriumban hosszas tárgyalások után az érdekeltségek megegyeztek. A megállapodások szerint az új gabona és lisztnek belföldi forgalma és szállítása szabad lesz és a termelőtől nem fognak elvenni gabonát. A malmüzem is felszabadul. A GOK megszűnik és a malmok az ellátatlanok élelmezésére másfél millió métermázsza búzát fognak beszolgáltatni 600 koronás ár mellett. A fanácskozásokon megállapodtak, hogy az őrlési vám 15 százalék, a darálási vám pedig 12 százalék lesz.

AZ OSZTRÁKOK KÖVETELIK NYUGATMAGYARORSZÁGOT. Az osztrákok ragaszkodnak ahhoz, hogy a Nyugatmagyarországot illető tárgyalások csupán a békeszerződés határozatainak keretében mozoghatnak és csak helyi jelentőségű határváltoztatásokról lehet szó.

KIRÁLYPÁRTI FELKELÉS PORTUGÁLIÁBAN. A katonai és a monarchista körök felkelése miatt a portugál kormány elhatározta lemondását. Portugáliában a királypárt mozgalma sikerrel járt. Az ujabban érkezett jelentések szerint *Mánuel* volt király a külföldről azonnal Lisszabonba utazott. A parlament feloszlata küszöbön áll.

EGY MILLIÁRD ARANYRUBEL A VILÁGFORRADALOM ELŐKÉSZÍTÉSÉRE. *Lenin* a központi szovjet legutóbbi ülésén kimutatást adott az orosz birodalom pénzügyi helyzetéről. A kimutatás szerint az 1920. évben a szovjetkormány egy milliárd aranyrubelt fordított a világfelmadalom előkészítésére. *Lenin* azonkívül bejelentette, hogy ebben az évben újabb adókat és vámoikat fog kivetni az orosz népre.

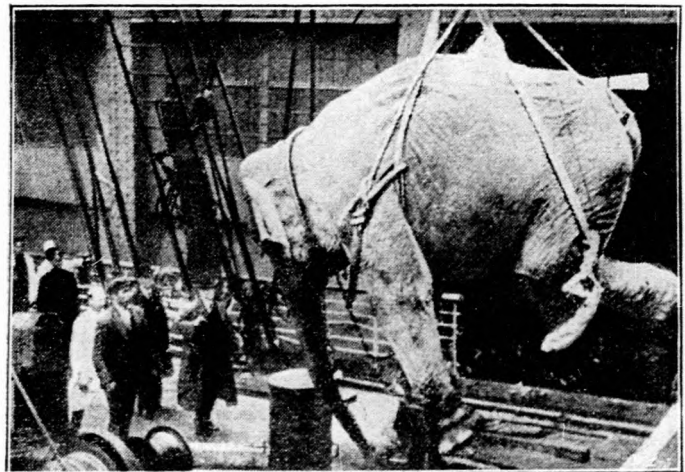
BOMBAMERÉNYLET A BOLGÁR KIRÁLYI PALOTA UDVARÁN. Szófiában *Szent Cirill* és *Method* ünnepén a királyi palotához vonultak az egyetemi és középiskolai tanulók. Nagy lelkesedéssel ünnepelték a királyt. Közben valamelyik szomszédos házból bombát dobtak a tömeg közé. A merénylet miatt felbőszült tömeg felgyújtotta, azután pedig teljesen lerombolta a kommunikát házát. A városban ezután helyreállt a rend.

ÚJABB KÖZSÉGEKET ADNAK OLÁHORSZÁGNAK. A Párisból visszatért *Bredicenu* Coriolán oláh «államférfi» a bánáti képviselők tudomására adta, hogy Románia még *Ozora*, *Ujvár*, *Csene*, *Horvátkacs*, *Öregfalu* és *Nagyzsám* községeket is megkapja, összesen 8000 sváb lakossal.

HADIFOGLYOK ÉRKEZTEK. A *Peibo* hadifogolyszállító hajó május 25-én 27 tiszttel, 331 legénységgel, 48 asszonnyal és 15 gyermekkel *Trieszt*be érkezett. A szállítmány május 29-én lépte át a magyar határt.

RÉZ MIHÁLY MEGHALT. Réz Mihály egyetemi tanár, kit a magyar kormány néhány hónap előtt Svájcba küldött, hogy a Népek Szövetségénél Magyarországot képviselje, az elmúlt héten *Genf*ben meghalt.

A GYAPJÚÁRVERÉSEK FELÚJÍTÁSA. Ismeretes, hogy a kormány a gyapjú forgalmát felszabadította. Az OMGE kezdeményezésére több nagy gazdasági érdekeltség között most alkalmi társulás létesült a régi gyapjúárverések felújítására. Az illetékes miniszteriumok az alakulást örömmel fogadták.

Elefántszállítás Amerikába.

Az elefántot a földről kötelek és csigák segítségével emelik fel a hajó fedélzetére.

AZ ÁLLAM FACSEMETÉKET OSZT KI. Az állami facsemete-tertekből az idén is kiosztanak facsemetét az erdő-sítés támogatására. Az érdeklődő birtokosoknak az illetékes adó-felügyelőség ad részletesebb felvilágosítást.

HÁROMSZOROSÁRA EMELKEDETT A BAROMFI-ALOMÁNY. A közlelémezési minisztériumban értekezletet tartottak a baromfi-forgalom szabályozása tárgyában. Csonka-Magyarország baromfitermelése az előző évhez viszonyítva körülbelül háromszoros, úgy hogy ismét lehetővé válik a magyar baromfi-kivitel. A közlelémezési minisztérium értekezletén az a felfogás jutott kifejezésre, hogy a baromfikereskedelem terén is teljes mértékben indokolt a szabadság.

KÖRVASUTAT ÉPITENEK A BALATON KÖRÜL. A Balaton-Szövetség foglalkozik a balatoni körvasut kérdésével. Aszúfői villanytelepét Várpalotára helyezi át és megindítja a vállalatot, mely a Balaton körüli vil-lamosforgalmat van hivatva megteremteni. Az építkezés a nyár folyamán kezdődik meg.

A TISZA-PÖR FŐ-TÁRGYALÁSA. A nagy pör múlt heti tárgyalása során a tanúkihallgatásokat folytatták. Több tanu igazolta Friedrich alibijét. A legfelsőbb katonai bíróság a hadosztálybírói ítéletet felsőbb fokon tárgyalva Sztanykovszky halálbüntetését 17 évi fegyházra változtatta. Hüttlner semmai-ségi panaszát elutasította.

SÁSKAVESZEDELEM SPANYOLOR-SZÁGBAN ÉS FRAN-CIAORSZÁGBAN. Az utóbbi napokban óriási sáskahadak látogatták meg Franciaországot és Spanyolországot. A francia kormány mérges gázokkal csapatokat küld a megtámadott vidékekre, hogy a veszedelmes vendégeket kiirtsák. Spanyolországban megtörtént, hogy Saragossa és Escatron között a vonatnak meg kellett állania, mert a pályára hatalmas sáskaraj telepedett le és a síkossá vált síneken nem haladtak a kerekek.

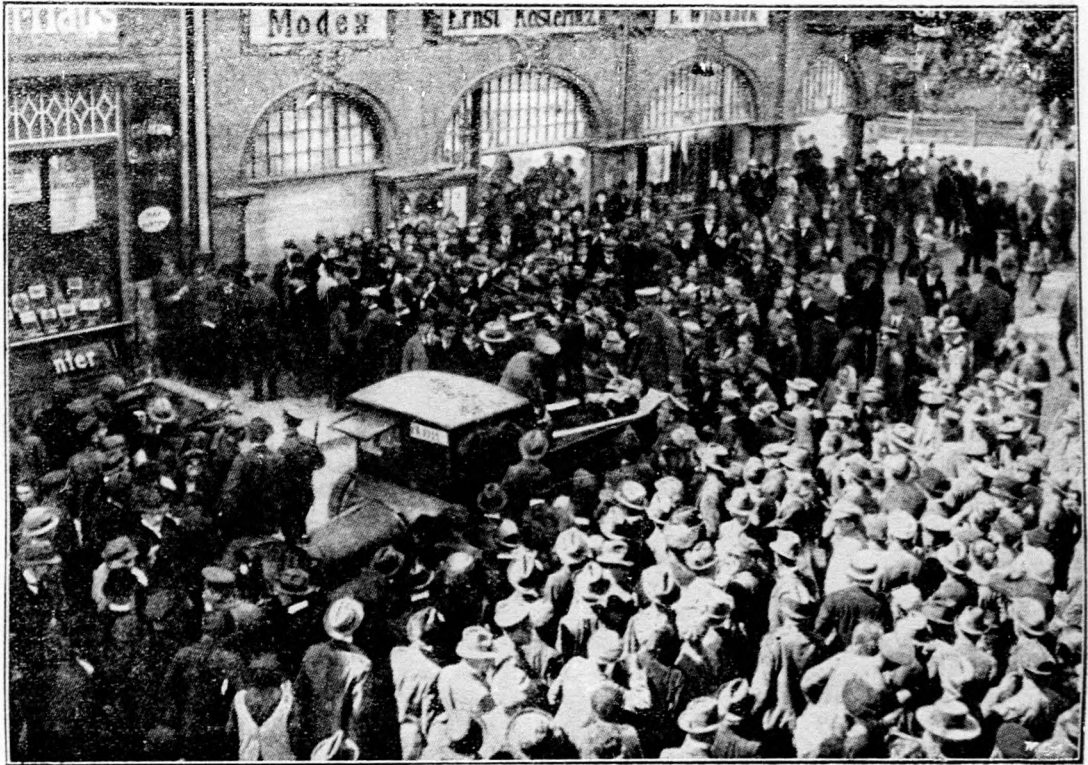
MÉG A PATKÁNY SEM AKAR OLÁH ÁLLAMPOL-GÁR LENNI. Nagyváradon a hét elején a Kőrös hidjának karfáján patkányt találtak felakasztva. Nyakán egy papirdarab lógott evvel a felirással: *«Inkább felakasztom magam, semhogy román állampolgár legyek.»* Az oláhok a kicsufolás miatt több magyart letartóztattak.

OROSZORSZÁGBAN HÁROMEZER RUBEL EGY FONT KENYÉR. Pétervárot éhínség tört ki. A kenyér fontja 1.800 rubelről 3.000 rubelre szökkent; egy font cukor 18.000 rubelbe kerül.

HOGYAN DÓZSÓLNEK AZ OROSZ NÉPBIZTOSOK. Marx Károly, a szocialista tanok hirdetője egyik művében egy német filozófusnak azt a mondását tette magáévá, hogy az embereket aszerint kell megítélni, ahogyan éheznek. Marxnak ezt a tanítását készséggel alkalmazzuk a moszkvai népbiztosokra, akik paradicsomi gyönyöröket hirdetnek az éhező orosz nép számára és ugyanakkor a külvilágtól szuronyok erdejével elzárt otthonaikban császári díszbédéket is megszegyenlő diadalmi lakomákat ülnek. 1921 március 21-én, az orosz-angol kereskedelmi szerződés megkötése alkalmából nagy dáridót csaptak és akkor, amidőn az éhező orosz tömegek hónapokon át kenyérhez sem jutnak, a következő fogásokat élvezték: *osztriga és különleges*

előételek, húsgombóclevés, lazac íatármártással és uborkával, jub-költlet vajbansült újbungonyóval, fagyalt, hizlalt jérce francia-salátával, spárga hollandi mártással, bazibarack, finom sülemények és feketeárvé. Ugyanakkor, mikor az orosz népben szíttják a gyűlöletet a francia kapitalizmus iránt, amely a cári uralomnak milliárdokat kölcsönzött a háborús készülődésre, nem átalják francia szakácsokkal díszlakomáikat rendeztetni. Ez a fentközölt étlap teljesen hiteles és csak az italok felsorolása hiányzik. Bizonyos azonban, hogy ők, akik vizet prédikálnak a népnek, a legfinomabb francia pezsgőket és likőröket élvezték.

A NAP — SZÁZEZERMILLIÓ ÉVES. Nernst dr. berlini csillagász előadást tartott kutatásairól. Szerinte valamennyi égitestnek ugyanaz az összetétele, mint amilyen a földé, de nyilvánvalóan közülük csak kevésen lehet élet. Nernst a Nap élet-tartalmát százezermillió évre becsüli.

Kép a felsősziléziai harcokból.

Német sebesülteket szállítanak el autókön Oppelnből.

KÉT KIRÁLYI KORONÁT LOPTAK EL A MADRIDI KINCSTÁRBÓL. A madridi királyi palota kincstárából két óriási értékű királyi koronát loptak el. Az egyik korona Suintila nyugati gót királyé volt, aki 622-től 681-ig uralkodott Spanyolországban. A tolvajoknak eddig nem akadtak nyomára.

SZERETETBŐL MERÉNYLETET TERVEZTEK A JAPÁN TRÓNÖRÖKÖS VONATA ELLEN. A japán trónörökös még március folyamán európai utra indult. Japánból csak most érkezik annak a hire, hogy a trónörökösért rajongó lakosság különvonata ellen merényletre készült. Nem akarta ugyanis, hogy a tisztelt királyi herceg akkor hagyja el az országot, amidőn a mikádó súlyos betegesen fekszik. A vasuti pályatestet katonasággal kellett őriztetni, mert a nép ezerszámra akarta magát a robogó vonat elé vetni.

AZ ELSŐ LÓGÓS A REPÜLŐGÉPEN. Budapesten mindennapos látvány a gyermekeknek a villamosokra való felugrálása az utcán. Amerikában egy vakmerő gyerek már arra vete-medett, hogy felszálló repülőgépre kapaszkodott fel. A vakmerő lógóst John Meeleynnek hívják és 15 éves. Amikor a repülőgép felszállt, a fiu belekapaszkodott a repülőgép farkába. A pilóta hamarosan észrevette őt. Erre hirtelen leszállt, mert félő volt, hogy gépével lezuhan.

FATIME

IGAZ TÖRTÉNET INDIÁBÓL • IRTA ROSNER KÁROLY

Különös, de igaz történet ez. Nem színezem, nem teszrek hozzá és el sem veszek belőle semmit.

Első indiai utam alkalmával történt, idestova harminc esztendeje. Nagyon fiatal voltam még, ép hogy befejeztem keleti nyelvi tanulmányaimat s mielőtt tanári állást foglaltam volna el valamelyik főiskolán, előbb látni óhajtottam azokat a tartományokat, amelyek nyelvének szenteltem egész életemet. Utazásomra ösztökélt ezenkívül, hogy abban az időtájjban kezdtem különös szorgalommal kutatni a görög és ó-izlám népregék titokzatos összefüggését. Mindjobban megbizonyosodtam róla, hogy a távoli helyek beható ismerete és az ottani építészeti emlékek szorgos tanulmányozása nagy tömeg új anyagot szolgáltatna. Röviden: elhatároztam, hogy szerény vagyonomat tanulmányútra fordítom. Három évi időt tűztem magam elé.

Főlséges tengeri út után Bombayban léptem első ízben Hindosztán földjére és innen vágtam neki utamnak; fölfelé haladva az Indus-folyó mentén a dombvidéken, majd pedig a sivatagon keresztül, végül a pazar, paradicsomi partokon át Lahorebe, a páratlanul szép, mesés pandsabi városba értem. Ide érkezve, kénytelen voltam a kevert vérű benszülött szolgálmat elbocsátani; az agyagképző fickó ugyanis hosszú ujjaival túlságosan belekotorászott a fölszerelésembe és útipénztáramba. Más vezetőt kellett hát fogadnom. Egy német nagykereskedő, aki már régebben megtelepedett Lahore városában s jó viszonyban volt a benszülöttekkel, segítségemre sietett és végül egy Dsamba nevű embert ajánlott. Dsamba lett tehát a szolgálom, tolmácsom, szálláskeresőm utam további során.

Körülbelül negyven éves lehetett ez a Dsamba, mindig komoly, magabamerült kifejezés honolt a puha, hosszú, fekete hajjal és tömött szakállal keretezett arcán; egyébként, hogy mi a foglalkozása, bajos lett volna megmondani és csak nagyon lassan, apránként tudtam titokzatos lényét megközelíteni. Kezdetben kiváltképpen tartózkodó, hallgatag ember volt, mintha ő akarna engem kipuhatolni, mielőtt látszólagos egykedvűsége mögé engedne bepillantani.

A német kereskedő mindössze azt tudta róla, hogy a Sikh-törzshöz tartozik, ama harcias szektához amely annakidején megtörte e földön az Izlám uralmát. Szolgálom kimért szavaiból megtudtam még azt is, hogy zarándokként ő már gyakran keresztül-kasul vándorolta az országot. Semmiféle hivatása nem volt, mégis alaposan ismerte a hagyományokat, melyek a benszülött nép hite szerint titokzatos erőkkel, rejtélyes tudománnyal vannak kapcsolatban.

Szóval Dsamba kíséretében haladtam tovább Dsaháron, Ludhiánán és Umbalán át Delhi felé. Szolgálom egyaránt ismerte a vidéket, az utakat, a tájszólásokat; minden faluban, a legeldugottabb helyen is ismerős ő, ami számomra megbecsülhetetlen volt. Delhiben pihenőt szándékoztam tartani, mielőtt Előindian át dél felé törhettem volna, hogy időm legyen átvizsgálni és rendezni a már összegyűjtött, fölöttébb gazdag anyagot. Dsamba gondos-

kodott róla, hogy egy hitsorsosa hajlékában kedvező fogadtatásra leljünk, ami igen megkönnyítette tervem betartását, mert nyugodt munkám ekként biztosítva volt.

A rekkenő déli órákat, amikor a nap perzselőn tüzött, alváson kívül csöndes otthoni munkával töltöttem, reggel azonban és estefelé Dsambával leginkább a nagy-kiterjedésű rommezőn kószáltam, vagy pedig rajzoltam, fényképfelvételeket készítettem némely, sajnos, menthetetlenül pusztulásra ítélt régi emlékműről és Dsamba segítségével — mert ő ebben is találékony és ügyes volt — öntvényeket csináltam a régi fölíratokról és domborművekről.

Dsamba viselkedése közös utazásunk folyamán teljesen megváltozott. Tartózkodó modora mindjobban fölengedett és sikerült tőle egyet-mást megtudnom hazájáról, titokzatos lényéről, ami tanulmányaimban igen segítségemre volt. Sőt olykor a lelki-világába is be-be-pillanthattam és sok olyasmi megnyilatkozott előttem, amit ő kezdetben féltékenyen őrzött.

Már most tudtam, hogy emberem látszólag higgadt, közönyös külseje mögött szektájának kérlelhetlen vakbuzgósága lappang: a Sikhtek vakbuzgósága, akiknek nemzeti gyűlölete az angolok iránt már sok véres lázadást és harcot lobbantott lánggra. Tudtam és sejtettem, hogy különös összeköttetései, melyeket fajtájának vele egyérszerű tagjaival tartományszerte istápol, egy szünetlen reménykedésből fakadnak, abból, hogy valaha Pandsab majd csak fölszabadul az idegen járom alól.

Dsamba kétségtelenül közölte gazdánkkal és szállásadónkkal, hogy én nem angol, sőt angol párti sem vagyok, ennél fogva fölösleges velem szemben a túlzott óvatosság. Kitűnő ellátásban részesültem s valahányszor csak érintkeztem gazdámval vagy a ház népével, mindig föltétlen barátságot éreztem a részükről.

Szállásadóm — Svava Rao — hallgatag, nyugodt, kissé elhízásra hajló, jóindulatú ember volt. Bizonyos óvatos előzékenységet vettem észre a modorában, valami keresett szívelyességet, ennek ellenére alapszabályom mégis megközelíthetetlen volt. Barátságos és sima minden szava, sohasem éreztem bennük rosszindulatot, csak rejtélyes titokszerűséget.

Utazásom közben e titkok földjén többször találkoztam épen az ősi benlakók körében ilyen különös lényekkel s ma sem tudnám megmondani, hogy tulajdonképpen milyen az igazi természetük ezeknek az embereknek.

Mintha puha fátyolba göngyölve telt volna az élet Svava Rao házában: nesztelen volt a mozdulatuk s mindent barátságos némaságba burkolódzva tettek. Elég volt kimondanom és óhajom már is teljesült. S ha csodálkoztam rajta — hiszen olykor alig hihettem kérésem teljesítésében — Svava Rao szokott csöndes mosolyával válaszolt.

Éjszakánként meztelen lábú árnyak surrantak ki és be a ház ajtaján, hálószobámból jól megfigyelhettem a rejtélyes alakokat; ám ha reggelente kérdezősködni próbáltam: a háziúr megszokott mosolyával felelt.

Már olcsón vásárolhat sodronyi, drótkerítés-anyagot stb. Stadler Mihály R. T. gyárában Budapest, VI., Szent László-utca 62. Üzlet: Vilmos császár-ut 39. Árjegyzék (költérgvetés) díjmentes.

A „HANGYA“

vidéki szövetkezetek tagjai jutnak még ma is a legjutányosabb árak melletti ruházati cikkekhez, miért is ajánlatos, hogy a kisgazda és földműves úgy a saját, valamint a családjának ruhaszükségletét mint: kása férfi öltönyök, férfi és női felsőkabátok, fu és gyermekruhák, férfi és női köntös kabátok, sweaterok, férfi, női és gyermek harisnyák, szövet és kelmeárukat a Hangya vidéki szövetkezet utján szerezze be.

GAÁL JÓZSEF

szíjgyártó- és nyergesmeister
Budapest, VIII., Illés-utca 13.
Műhely: I., Átlós-út 18. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat a leggyorsabbtól a legfinomabb kivitelig. Raktárról azonnal szállít elsősorú lágas és parádés, saját készítésű lószerszámokat. Nem féltendő össze a gyári, nagy reklámmal hirdetett silány tuccat munkákkal.

Permetezők

vörösvér- és sárgázalatrémák, gummiszalagok és tűlők állandóan rakítva. Mindenféle permetezőket javíthatnak.
Király Alajos utca

Király Sándor

első magyar szőlőgárdasági gépgyár Budapest, VI., Felsőerdőes-u. 8.

Fiatalos úde arcbört

varázsol elő 10 nap alatt és eltávolít minden teinthibát u. m.: mitesszer, pattanás, sárgafolt, ránc, orvörösség, likacsos, hervadt, petyhüdt bört, a dr. Kayserling-féle „HYVARJON” szépitő-szer. A kura egyszerű, otthon végezhető, minden feltűnés nélkül. Befejezése után az arcbört ragyogó szépségben, gyermek-i tűdeségben és tisztaságban pompázik. — Egy adag 75.— K. Vidékre szétküldés díszírtén. Bérmentve 90.— K előzetes utalványozása ellenében. Hyvarjon-gyár vezérképviselője; GROSS ANTAL, Budapest, VIII., József-körút 23/V. sz., főlemelet, Szétküldési telep; RÓNA-DROGERIA, Budapest, VIII., József-körút 50/V.

Kecske-tenyésztés.

Irta Andrássovich Géza m. kir. gazdasági főfelügyelő. — (107 oldal, 27 szövegábrával).
Ára 39.60 kor.

Megrendelhető az Uj Barázda kiadó-hivatalában, Budapest, IV., Múzeum-körút 1.
A kecske a legigenytelenebb háziállatunk. Kevésért sokat és jót ad. A mai tehjáni mellett különösen a városokban hasznos szolgáltatásokat teljesít. A kecsketenyésztőknek nélkülözhetetlen könyv a következő fejezetekre oszlik: I. A kecske természetrajza. II. Fajták. III. Elhelyezés. IV. A tenyésztés. V. A takarmányozás. VI. Egészségügy. VII. Értékesítés. VIII. A kecsketenyésztés beillesztése a magyar állattenyésztésbe.

„Falusi levelek“

Ezen a címen a legutóbbi napokban érdekes levélgyűjtemény jelent meg a „Vasárnap” című képes hetilap kiadásában. A leveleket falusiak, nagybörzsenből földművesemberek, valamint ezeknek a fiak és leányai írták. A feljötték azt adják elő, hogy mit tartanak életük legszebb sikerének; a fiuk a pályaválasztásról, a leányok pedig a magyar leány kötelességeiről emlékednek. Végtelentül kedves, úde írások ezek, amelyekből Istennek tisztelete, rendíthetetlen hazaszeretet, benső családiaság, munkakedv és derült életfelfogás sugárzik ki. A könyvet Buday Barna, a „Vasárnap” főszerkesztője rendezte sajtó alá s magasaróptól előszóval vezette be a leveleket és nagyértékű, a lélek legmélyéig hatoló tanulmányt írt hozzájuk. — A tetszési címlappal bíró érdekes könyv ára 40.— korona. Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában a pénz előzetes beklűdése mellett, vagy bármely lapelárusítónknál. —

Nagyapáról unokára

száll a hira a legtökéletesebb háziismernek, a

Diana-sósorszesznek,

mely úgy külsőleg bedörzsölésre, mint belsőleg cukorra cseppentve, csodálatos eredménnyel használható mint fájdalomcsillapító, hűsítő, felfrissítő, egészségpóoló szer. Egy kis üveg ára 16 korona, egy középüveg ára 40 kor., egy nagy üveg ára 80 kor.

Kapható mindenütt!

Főelárusítóhely:

Diana Kereskedelmi R.-T.
Budapest, V., Nádor-utca 30. sz.

Olcsó cipő-kiárusítás nagyban és kicsinyben.

NŐI CIPŐK

Egy pár spanglis cipő	350 K
„ „ téher vászon fél fűzős	450 K
„ „ box vagy sevro fél fűzős	600 K
„ „ sárga bagaria fél fűzős	1000 K
„ „ lakk sevro kivágott	1300 K

FÉRFI CIPŐK

Egy pár fél fűzős, box vagy sevro	750 K
„ „ fűzős egész, box vagy sevro	900 K
„ „ fűzős, barna bagaria	1500 K
„ „ vadászbakancs, bagariabőr	1100 K
„ „ munkásbakancs	600 K

GYERMEK CIPŐK

Box, fűzős, 6-tól 10 évesig	300 K
Box, fűzős, 11-től 15 évesig	400 K

Bőr- és faszandálok nagy választékban. Vidéki rendelések utánvétellel mellett. Meg nem felelő kiscserélek.

Cipő-nagyüzem, Budapest, VIII., Práter-utca 43., Oriás-utca 19. szám.

Szakorvosi rendelő vér- és nemibetegek részére.

Rendelés egész nap. Rákóczi-út 82., I. em. 1. EZÜST SALVARSAN-OLTÁS

LIBÁL ÉS MAZÁCS

látázer-, tanszer- és mechanikai játék-árak raktára
Budapest, IV., Duna-utca 6. (Klotild-palota.)

Szemívegek, lorgnettek, látóövek, rajzeszközök, homérók úde választékban.
Javítások szakszerűen eszközöltenek.

Necsak olvassuk, hanem terjesszük is a magyar gazdákat és kisiparosokat egyetlen napilapjára

az **UJ BARÁZDÁT**
és legszebb képes hetilapját a
„VASÁRNAP“-ot.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ

INTÉZET R.-T.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjtételekkel és kedvező feltételekkel

Tűzbiztosításokat
Jégbiztosításokat
Betöréses-lopás biztosításokat
Élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelőség mellett vesz át. IGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Fővám-tér 2. főlemelet.

Főkirendeltségi székhelyek:
BUDAPEST, GYŐR, DEBRECEN.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Szekesfehervár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyiregyháza, Eger, Cegléd és Kecskemét.

Szövetkezetek figyelmébe!

Elsősorú színbörből készült férfi-, női-, gyermekcipők, box-, sevro- és zsíros börből a legjutányosabb napi árakon szerezhetők be a

„Hangya“ cipőosztályánál.

Tehénbörösizmák, boxsizmák, munkáscipők nagy választékban.